

Stichting Faunabeheereenheid Limburg
Postbus 960
6040 AZ ROERMOND

Cluster NW
E-mail aah.bakker@prvlimburg.nl
Ons kenmerk <00000>
Vpl. nummer
Bijlage(n) 2 (ontheffingen)

Behandeld A.A.H. Bakker
Telefoon (043) 389 88 16
Uw kenmerk AM/uit/2017
Maastricht
Verzonden

Onderwerp

Besluit wijziging ontheffing Zwarte kraai vangkooi en Kauw vangkooi.

Geacht bestuur,

Op 18 december 2017, ontvangen op 21 december 2017, heeft u ons verzocht om de ontheffing Zwarte Kraai Vangkooi (2015-09) en de ontheffing Kauw Vangkooi (2015-07) te wijzigen. U geeft aan deze ontheffingen te willen wijzigen om het mogelijk te maken de ontheffing praktisch toepasbaar in het veld te kunnen blijven houden.

U geeft aan dat in de afgelopen beheerperiode is gebleken dat de vangkooi een aantrekkende werking heeft. U zegt dat hierdoor soms grotere schade aan gewassen op het perceel ontstaat. Tevens geeft u aan dat vogels op zoek naar voedsel grotere afstanden afleggen dan de in de vigerende ontheffingen gestelde 100 meter tussen vangkooi en schadeperceel en dat daardoor een ruimere afstand voor het plaatsen van de vangkooi mogelijk is.

Ook is gebleken dat in verband met vandalisme, de kooi in bepaalde gevallen beter op een iets grotere afstand dan die 100 meter geplaatst kan worden, bijvoorbeeld onder een groepje bomen. Dit zou namelijk voor een betere beschutting voor de gevangen vogels zorgen en bijdragen aan het beter functioneren van de vangkooi zelf. Hierdoor ontstaat een situatie waarbij er sprake is van minder kans op vandalisme, meer beschutting voor de vogels en een betere werking van de vangkooi: de te vangen dieren gaan eerst in de boom zitten en vliegen daarna op de vangkooi.

Vandaar dat u verzoekt de vigerende ontheffingen op dit punt te wijzigen. U stelt voor om in de ontheffing als basisregel te hanteren dat de kooi binnen 100 meter van een schadeperceel geplaatst zal moeten worden, maar dat hiertoe gemotiveerd en met feiten onderbouwd kan worden afgeweken. Als een ontheffinggebruiker van genoemde basisregel wenst af te wijken, zal hij een verzoek daartoe bij de

faunabeheereenheid moeten doen. Na toestemming van de faunabeheereenheid zal vervolgens hiervan melding worden gedaan bij de Provincie Limburg.

Overwegingen.

Algemeen

De ontheffing Kauw Vangkooi (2015-07) en de ontheffing Zwarte kraai Vangkooi (2015-09), waarmee de inzet van een vangkooi is geregeld, is verleend op 4 november 2015 op basis van het Faunabeheerplan 2015-2020. Op 2 januari 2018 ontvingen wij van u een nieuw Faunabeheerplan Kauw, Zwarte kraai en Spreeuw 2017-2020. Ons college heeft op 27 februari 2018 dit plan goedgekeurd. In dit nieuwe faunabeheerplan wordt in hoofdstuk 14 de zwarte kraai behandeld waarbij in paragraaf 14-6.2.1 de inzet van de vangkooi wordt beschreven en de gevraagde wijziging is opgenomen. De kauw wordt behandeld in hoofdstuk 12 en de passage over de inzet van de vangkooi in paragraaf 12-6.2.2. In paragraaf 12-6.2.4.1 is opgenomen dat een gemotiveerd verzoek kan worden ingediend om de kooi verder dan 100 meter van een schadeperceel te mogen plaatsen.

Zwarte kraai.

Aantal en trend.

De zwarte kraai is in Nederland aangewezen als soort die niet in zijn voortbestaan wordt bedreigd of het gevaar loopt bedreigd te worden en die in het gehele land overlast veroorzaakt. Landelijk werd door SOVON het aantal in de periode 1998-2000 geschat op 70.000 tot 100.000 broedparen. Met de landelijke vrijstelling mag de zwarte kraai met het geweer worden bestreden zonder ontheffing.

In Limburg komt de soort ook algemeen voor. De soort wordt jaarlijks, gecoördineerd door de FBE, in het voorjaar geteld. In de periode 2012 t/m 2016 lagen de aantallen tussen minimaal 13.132 en maximaal 15.054 dieren. De trend van de zwarte kraai laat de laatste 10 jaar een lichte afname zien maar is nog een algemeen voorkomen vogel.

Vanuit de praktijk is gebleken dat het gebruik van de vangkooi, naast de inzet van het geweer, een effectief middel is om schade te voorkomen. In de periode 2010 t/m 2016 werden er in totaal 1336 zwarte kraaien gevangen en gedood met de vangkooi. Daarnaast werden er in de periode van 2013 t/m 2016 nog minimaal 1000 en maximaal 7000 dieren geschoten.

Schade aan gewassen.

Omdat de zwarte kraai landelijk is vrijgesteld zijn geen exacte gegevens bekend over de totale schade aan landbouwgewassen. In 2012 heeft er schadepreventieonderzoek plaats gevonden op een aantal tuin- en landbouwbedrijven verspreid over Limburg en is de schade wel getaxeerd. Hier werd voor in totaal €12.782,- aan schade door zwarte kraai aan gewassen getaxeerd (Arvalis 2013, Preventie Gewasschade Kraaiachtigen). Ook in 2016 en 2017 werd ondanks de inzet van de Alcet Sound, een geluidsinstallatie die vogels moet weren, schade vastgesteld door zwarte kraai in de fruitteelt (CLM, 2017. Preventie van vogelschade in Limburgse Conference perenteelt en CLM, 2018. Akoestische vogelwering in Conference perenteelt in Limburg 2017). Ook werden er ondanks de inzet van werende middelen, minimaal één akoestisch en één visueel middel, bij de inzet van de ontheffing vangkooi, er nog zwarte kraaien gevangen.

Kauw.

Aantal en trend.

De kauw is in Nederland aangewezen als soort die niet in zijn voortbestaan wordt bedreigd of het gevaar loopt bedreigd te worden en die in het gehele land overlast veroorzaakt. Landelijk werd door SOVON het aantal in de periode 1998-2000 geschat op 180.000 tot 220.000 broedparen. Met de landelijke vrijstelling mag de kauw met het geweer worden bestreden zonder ontheffing. In Limburg komt de soort ook algemeen voor met uitzondering van Zuid-Limburg, waar een lage dichtheid van kauwen is. De soort wordt jaarlijks, gecoördineerd door de FBE, in het voorjaar geteld. In de periode 2012 t/m 2016 lagen de aantallen tussen minimaal 11.970 en maximaal 15.283. De trend van de kauw laat de laatste 15 jaar een matige toename zien. Vanuit de praktijk is gebleken dat het gebruik van de vangkooi, naast de inzet van het geweer, een effectief middel is om schade te voorkomen. In de periode 2010 t/m 2016 werden er in totaal 4.897 kauwen gevangen en gedood met de vangkooi. Daarnaast werden er in de periode van 2013 t/m 2016 nog minimaal 500 en maximaal 3.500 dieren geschoten.

Schade aan gewassen.

Omdat de kauw landelijk is vrijgesteld zijn geen exacte gegevens bekend over de totale schade aan landbouwgewassen. In 2012 heeft er schadepreventieonderzoek plaats gevonden op een aantal tuin- en landbouwbedrijven verspreid over Limburg en is de schade wel getaxeerd. Hier werd voor in totaal € 3.051,- aan schade door de kauw aan gewassen getaxeerd. Ook in 2016 en 2017 werd ondanks de inzet van de Alcet Sound, een geluidsinstallatie die vogels moet weren, schade vastgesteld door de kauw in de fruitteelt. In 2016 werd voor € 356,- aan schade door de kauw getaxeerd (CLM, 2017. Preventie van vogelschade in Limburgse Conference perenteelt en CLM, 2018. Akoestische vogelwering in Conference perenteelt in Limburg 2017). Ook werden er ondanks de inzet van werende middelen, minimaal één akoestisch en één visueel middel, bij de inzet van de ontheffing vangkooi, nog kauwen gevangen.

Inzet vangkooi.

De inzet van een vangkooi is een effectief middel gebleken om schade door kauw en zwarte kraai te voorkomen. De plek waar de vangkooi staat bepaalt in belangrijke mate of er ook daadwerkelijk dieren invliegen. Kraaiachtigen zoals de kauw en kraai zijn intelligente dieren die snel door hebben of de situatie veilig is of niet. De ervaring heeft geleerd dat enige mate van beschutting, de aanwezigheid van hoge zitposten en de afwezigheid van mensen een positief effect heeft op de vangsten. Het voorschrift in de ontheffingen voor het plaatsen van de vangkooi op 100 meter van het schadeperceel is gesteld om duidelijk te maken dat de vangkooi hoort bij het perceel waar ook daadwerkelijk de schade optreedt of dreigt. In open landschappen kan het moeilijk zijn om een geschikte plek met voldoende beschutting, zitposten en dekking te vinden binnen de 100 meter. Hierdoor zullen minder kraaien de kooi invliegen die daarnaast ook nog eens langer in het schadegewas verblijven. Een wijziging van dit ontheffingvoorschrift in de vigerende ontheffingen is dan ook gewenst.

Ontheffingsmogelijkheden.

Onderhavige aanvraag heeft betrekking op een wijziging van één van de voorwaarden van de nog vigerende ontheffingen voor de inzet van de vangkooi voor de zwarte kraai (2015-09) en de kauw (2015-07). Deze ontheffingen zijn verleend onder artikel 68 van de Flora- en faunawet ter voorkoming en bestrijding van belangrijke schade aan gewassen en zijn geldig tot en met 5 juli 2020. Op 1 januari 2017 is de Flora- en faunawet vervangen door de Wet natuurbescherming. Op basis van het overgangsrecht (artikel 9.5 lid 7 van de Wet natuurbescherming) gelden de vigerende ontheffingen als bedoeld in artikel 68, eerste lid van de Flora- en faunawet, tot hun einddatum (te weten tot en met 5 juli 2020) als ontheffingen als bedoeld in artikel 3.17 lid 1 van de Wet natuurbescherming.

Wij merken volledigheidshalve op dat ons college ook onder de Wet natuurbescherming een ontheffing kan verlenen voor de inzet van vangkooien. Toetsing aan de in het Wet natuurbescherming gestelde criteria zou daarbij niet tot een andere afweging hebben geleid (artikel 3.3 lid 4 Wet natuurbescherming).

Geen andere bevredigende oplossing.

Ondanks de inzet van visuele en akoestische verjaagmiddelen, en afschot met het geweer, treedt er nog steeds schade aan gewassen op. Dit biedt dan ook geen bevredigende oplossing.

Duurzame staat van instandhouding.

De zwarte kraai komt landelijk en in Limburg algemeen voor. Ook de kauw komt algemeen voor, met uitzondering van Zuid-Limburg, hier is de soort een zeldzame broedvogel. Daarom is al als voorwaarde in de ontheffing opgenomen dat er niet meer dan 400 kauwen met de vangkooi in Zuid-Limburg mogen worden gedood. Het wegvangen van een aantal dieren van deze soorten met de vangkooi, zal de duurzame staat van instandhouding daarom niet in het geding brengen. Slechts een klein deel van de populatie zal worden geraakt.

Besluit.

Gelet op het feit dat er een nieuw Faunabeheerplan Kauw, Zwarte kraai en Spreeuw 2017-2020 is opgesteld en goedgekeurd, de provincie kan ontheffen van de inzet van de vangkooi zowel onder de Flora- en faunawet als de Wet natuurbescherming, en het slechts een beperkte wijziging van de voorwaarden betreft waarvoor u in uw aanvraag een valide onderbouwing hebt beschreven, besluiten wij om de bestaande ontheffingen Kauw Vangkooi 2015-07 en Zwarte Kraai Vangkooi 2015-09, verleend onder de Flora- en faunawet te wijzigen. In de bijlage treft u de gewijzigde ontheffingen aan.

Rechtsbescherming.

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de datum; een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming; Postbus 5700; 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. U kunt ook digitaal een verzoek indienen bij genoemde rechtbank via <https://loket.rechtspraak.nl/>.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

ing. C.M.P. Salomons
clustermanager Natuur en Water